

**Ethica Amoris, Sive Theologia Sanctorum, Magni
Præsertim Augustini, Et Thomæ Aquinatis**

Circa Universam Amoris & Morum Doctrinam, Adversus Novitias Opiniones
Strenuè propugnata, Et In Materiis Principaliter Hodie Controversis
Fundamentaliter discussa

De Externis Regulis Amoris Et Morum, Legibus Utique, ac Præceptis
Virtutum Theologicarum, & Cardinalium, necnon Decalogi & Ecclesiae -
Libros Vndecim Complectens

Henricus, de Sancto Ignatio

Leodii, 1709

Caput IX. Occidere non licet injustum invasorem pudicitiae.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73203](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73203)

ex bonorum temporalium abundantia. 3°. id quod absolutè necessarium est ad salvandam corporis vitam, adeò esse modicum, ut illius invasio casus penè sit metaphysicus, de quo quaestio nostra non procedit. 4°. ne pro defensione quidem istius necessarii ad vitam corporalem esse licitum occidere: cum id ne quidem licitum sit ad vitæ propriae defensionem.

90 **Objicies 5°.** non tenemur res nostras sine re perdi, vel certo eas perdendi periculo exponere, ut iniqui aggressoris vita servetur, quam ipse, si velit, servare potest, me cum rebus meis in pace relinquendo.

91 **Respondeo,** multiplici Dei præcepto, & amoris ordine, nos teneri perdere potius res nostras, quam pro vilibus rebus, quas contemni oportet, humanâ cæde pollui, ut constat ex dictis capite præcedenti. Unde possumus quidem res nostras defendere, etiam vim vi repellendo, sed salvo amoris ordine, & citra occisionem. Cùm enim debeamus pro fratribus, etiam inimicis & invasoribus nostris animas ponere, nobis profectò licitum non est pro rerum nostrarum defensione animam fratribus æternùm eripere.

Objicies 6°. etiam si debeam, cæteris paribus, præferre bonum proximi, superioris ordinis, proprio bono inferioris ordinis; non tamen ubi cætera non sunt paria: quia jus innocentis ad bonum inferioris ordinis, præferendum est juri nocentis ad bonum superioris ordinis.

Respondeo 1°. argumentum nimis probare, quòd utique possem injustum invasorem occidere pro defensione juris quod habeo ad pomum mihi retinendum, quòdque possem animam proximi annihilare (si hoc foret necessarium, & intra spheram activitatis meæ) pro tuenda pecunia mea, vel etiam corporali vita.

2°. negando antecedens, sic intellectum, ut possem auferre proximo bonum superioris ordinis pro conservatione boni inferioris ordinis: quia hoc est contra ordinem amoris, & contra Authoris vitæ voluntatem.

92 **Objicies 7°.** injustus aggressor bonorum meorum non habet jus tuendi vitam suam cum injuria mea.

Respondeo ipsum habere jus tuendi vitam suam adversum illum qui eam ipsi eripere vult pro tuitione bonorum inferioris ordinis; sicut adulter, repertus in flagranti delicto, habet jus tuendi vitam suam adversus maritum adulteræ, volentem eam ipsi eripere. Nec magis unum quam alterum facere injuriam in defensione vitæ suæ contra invasorem illius, sed solum injuriam facere in adulterio, vel furto.

93 **Objicies 8°.** assertio nostra audaciores reddit fures & latrones ad furta sua & rapinas.

Respondeo 1°. sicut Ecclesia negans marito adulteræ facultatem occidendi uxorem in adulterio deprehensam, audaciores non reddit adulteros; sic assertio nostra audaciores

Tom. II.

non reddit fures & latrones: utpote qui sufficienter coerceri queunt pœnis à Jure statutis, quas magis timent, quam peccatum.

2°. majus esse periculum humano generi à sententia Adversariorum: utpote quæ homicidii patrociniatur, & perditionibus animarum; damnantur enim ferè tot animæ, quot ejusmodi fures & latrones occiduntur. Sapius est autem temporalia omnia perire, quam vel animam unam. Concludo proinde cum Innocentio IV. in cap. si verò de sent. excom. quòd *si quis pro rebus occidat, incidit in canonem, quia excedit modum cap. suscepimus de homicid.*

CAPUT IX.

Occidere non licet injustum invasorem pudicitie.

Contrarium putant Wiggers, Sylvius, &c. 94

Sed præ illis audiendus est Augustinus l. 1. de lib. arb. c. 5. dicens: *De pudicitia quis dubitaverit, quin ea sit in ipso animo constituta, quandoquidem virtus est, unde à violento stuprator erepi non potest? ... Quapropter legem quidem non reprehendo, quia tales impunè permittit interfici; sed quo pacto istos defendam, qui interficiunt, non invenio.* Similia habet l. 1. de Civit. Dei ubi postquam per aliquot capita ostendit, servandæ pudicitie prætextu non esse licitam sui occisionem, (quia, ut c. 18. virgo quæ à violento stupratorè opprimitur, nullum verum bonum amittit; non enim animi castitatem: quia eam nullus sine consensu suo amittit; non etiam corporis castitatem: quia *proposito animi casto permanente, per quod etiam corpus sanctificari meruit, nec ipsi corpori auferat sanctitatem violentia libidinis aliena.*) Cap. 24. concludit, illicitam esse sui ipsius, vel etiam invasoris occisionem: *quis ergo iam malus error obrepit, ut homo se occidat, vel quia in eum peccavit, vel ne in eum peccet inimicus; cum vel peccatorem, vel peccatum ipsum occidere non audeat inimicum? Ne scilicet peccet contra præceptum Non occides, pudicitie invasorem occidendo sine auctoritate Dei, qui nullibi legitur facultatem dedisse occidendi pudicitie invasorem. Et ne occidat hominem in flagranti crimine, æternâ proinde morte damnandum. Et hoc quidem absque necessitate: cum violenter oppresso corpore nullum verum bonum amittatur; imò castitas ipsa duplicetur ad coronam, ut verè S. Lucia dixit. Nihil proinde amittitur nisi clautura pudoris per pelliculam quandam, ut aliqui volunt, vel per claustrum pudoris compressionem, ut aliis placet. Quæ profectò compressio vel pellicula, non est verum bonum, magis quam corporalis pulchritudo, vel saltem non est tantum bonum, pro cuius defensione invasori liceat inferre damnum incomparabiliter majus, mortem scilicet temporalem & æternam, contra præceptum Non occides.*

Duo quidem objiciunt, qui contra sentiunt. 95
1°. nisi pudicitia invasor occidatur, pericu-

lum esse succumbendi alienæ libidini cum animæ dispendio. 2°. jacturam virginitatis esse jacturam boni pretiosissimi, multis opibus præstantioris, imò quod pudicæ virgines tantum astant, ut mori malint, quam fœdari. Unde sanctæ quædam virgines leguntur se ipsas occidisse, vel occidi permisisse, ne fœdarentur.

96 Verùm etiã rationes istas Augustinus non ignoraverit, eas sufficientes esse non credit, sed velut insufficientes, legique divinæ non congruentes refutavit.

Ad primam ergo respondeo, ad cavendum incertum peccatum futurum, non esse nunc committendum peccatum certum. *Quis enim ira despiat (ait Augustinus citato cap. 25.) ut dicat: Jam nunc peccemus, ne postea forte peccemus; jam nunc perpetremus homicidium, ne forte postea incidamus in adulterium? Nonne si tantum dominatur iniquitas, ut non innocentia, sed potius peccata eligantur, satis est incertum de futuro adulterium, quam certum de presenti homicidium? . . . . Ceterum absit à mente christiana, qua in Deo suo fidit, in eo que spe posita, ejus adjutorio nititur; absit (inquam) ut mens talis quibuslibet carnis voluptatibus ad consensum turpitudinis cedat, &c.*

97 Ad secundam rationem responder Augustinus supra, jacturam virginitatis corporis, salvâ virginitate mentis, non esse tantum bonum, propter cujus defensionem liceat se vel alium interficere. Nec refert quòd aliqua mactentur mori, quam corpore fœdari. Quia hoc secundum ordinem amoris non maluerunt, nisi illæ quæ Martyres castitatis, Deo interius jubente, esse voluerunt. Alias enim virgo profusus potest, adulterari non potest; ubicumque virgo Dei est, templum Dei est, inquit Ambrosius l. 2. de virginibus.

98 Instabis, idem Ambrosius l. 3. officior. dicit, quòd periculum pudoris bonis feminis morte gravius est. Augustinus quoque l. 1. de lib. arb. c. 5. *Multo immanius est, invitum hominem stuprum perpeti, quam eum, à quo vis illa inferitur, ab illo cui conatur inferre, interfici.*

Respondeo Ambrosii sensum esse, quòd bonis feminis gravius sit expositas esse periculo formalis stupri, quam mortis corporalis. Augustinum verò eatenus dicere, quòd immanius sit invitum hominem stuprum pati, &c. quatenus stuprator violentus magis voluntariè stuprat, quam ab ipso vim patiens, ipsum voluntariè occidat: hoc enim non prorsus voluntariè facit, sed ex necessitate pudicitiam tuendi; stuprator autem sine ullâ necessitate stuprat. Deinde si unum altero immanius sit: utrumque ergo immane illicitumque.

CAPUT X.

Nec licitam est occidere injustum invasorem honoris & fame.

99 Sæpius miratus sum Casuistas illos qui in Scæteris haberi volunt benigni, seseque invicem benignos & humanos appellant; sibi ve-

rò contradicentes, austeros, severitas, rigoritas, &c. in hoc genere (homicidii utique) adeò severos rigoritasque esse (ut barbaro ipsorum vocabulo utar) ut etiam crudeles appellari posse videantur, dum omnis velut humanitatis oblii, tam crudeliter permittunt modum defendendi, non solum vitam & pudicitiam, sed & fallaces divitiæ, & mundanum honorem, per occisionem hominis ad imaginem Dei creati, Christi que sanguine redempti, qui statim atque animam occisus exhalaverit, ad ignem æternum sit damnandus.

Si Casuista illi seriâ mente pensassent præcepta patientiæ, quæ Christianis injuriam in honore patientibus Salvator in Evangelio tradidit, in eam cecitatem nunquam prolapsi essent, ut dicerent, esse licitum proximo vitam eripere, ut honorem nobis auferat ipse; honorem (inquam) non consistentem nisi in æstimatione hominum, quorum judicia & æstimationes frequentissimè neque habent conformitatem cum recta ratione, neque cum justo judicio Dei. An non indignum est homine Christiano, manus suas intingere in sanguine fratris sui, ad servandam æstimationem & laudes hominum, quas tor Scripturæ documentis jubemur contemnere, & contra gaudere, dum ab ipsis maledicimur & blasphe-mamur? Nunquid opinio ista bellè convenit cum istis Christi præceptis: *Benedicite maledicentibus vobis; & orate pro calumniantibus vos. Et si quis te percusserit in maxillam dexteram, præbe illi & alteram? Matth. 5. Beati estis, cum maledixerint vobis homines, & dixerint omne malum adversum vos mentientes, propter me, gaudete & exultate, quoniam merces vestra copiosa est in caelis. Ibidem. Quomodo vos potestis credere, qui gloriam ab hominibus accipitis, &c.?* Joan. 5.

Similia leguntur in sanctis Patribus. Eusebius, Hieronymi discipulus, in epist. ad Damasum, Episcopum Osthensem, de morte Hieronymi, Magistrum suum sic loquentem inducit: *Gaudete filii mei predilectissimi, cum odit vos mundus; desiderate sufferre contumelias & opprobria ab hominibus: quia beati eritis cum maledixerint vobis homines, & persecuti vos fuerint, & dixerint omne malum adversum vos, &c. Unam insurgere in vos totus iste mundus! Scitote quòd de mundo non estis: quomodo si de mundo essetis, mundus quod sum est diligeret. Omne gaudium vestrum existimate, cum multa habetis in saeculo opprobria, & adversitates, scientes quòd fortitudo & patientia ex ipsis oriuntur. Patientia autem perfectum opus habet.*

Ad majorem horum evidentiam, sciendum, quòd duplex honor esse potest in homine: unus radicalis, consistens in excellentia quadam, ratione cujus unus præ alio honorabilis dicitur; & ista excellentia, vel consistit in spiritali bono, v. g. sapientia, prudentia, scientia, virtute, &c. vel in bono corporali, v. g. viribus, valetudine, pulchritudine, divitiis,